

Мантаж даху сваімі рукамі ці з дапамогай адмыслоўцаў - што абраць

Змест

- Дахавыя работы сваімі сіламі — калі гэта апраўдана
- Перавагі мантажу сваімі рукамі
- Недахопы і рызыкі самастойнага мантажу
- Мантаж даху рукамі спецыялістаў: перавагі і рызыкі
- Недахопы і рызыкі пры выбары падрадчыкаў
- **Тыповыя памылкі**
- Якую дах абраць
- Вынік

Крыніца: tejadosyreformasjavier.com

Мантаж даху — адзін з самых адказных этапаў будаўніцтва дома. Ад якасці работ залежыць даўгавечнасць ўсей канструкцыі, яе ўстойлівасць да ветравым і снеговым нагрузак, камфорт ўнутры памяшканняў і абарона ад вільгаці. Таму, многія ўладальнікі дамоў сутыкаюцца з дyleмай: выконваць мантаж даху сваімі рукамі або даверыць гэтую задачу прафесіяналам. Гэта распаўсюджаны пытанне, асабліва сярод тых, хто хоча зэканоміць, але пры гэтым атрымаць якасны вынік.

З аднаго боку, мантаж даху самому дае магчымасць знізіць выдаткі, з другога — прафесійныя страхары забяспечваюць дакладнасць тэхналогій, выконваюць нарматывы і даюць гарантыю, што асабліва важна, калі гаворка ідзе аб даху, для мантажу якой патрабуецца вопыт. Пры гэтым прыняцце рашэння напрамую залежыць ад тыпу пакрыцця: металадахоўкі, профліста, фальцевой даху, гнуткай або натуральнай чарапіцы, Ондулина — кожны варыянт дыктуе свае ўмовы працы і ўзровень складанасці.

У гэтым артыкуле мы разбяром абодва падыходы: калі дахавыя працы, выкананыя сваімі рукамі — апраўданае рашэнне, а ў якіх сітуацыях лепш даверыць мантаж спецыялістам. Раскажам пра перавагі і рызыкі кожнага варыянту, пералічым найбольш частыя памылкі, якія сустракаюцца ў пачаткоўцаў і дрэнных падрадчыкаў.

Дахавыя работы сваімі сіламі — калі гэта апраўдана

Крыніца: maslen.cz

Важна не пераацаніць свае сілы, так як самастойны мантаж даху падыходзіць не ўсім і не заўсёды.

Дахавыя працы сваімі рукамі — разумны выбар, калі:

- у вас ёсць хоць бы мінімальны будаўнічы вопыт;
- канструкцыя даху простая, напрыклад, класічная двухсхільны без вялікай колькасці прымыканняў, яндовак, вокнаў і іншых элементаў;
- для мантажу абраны дахавы матэрыял, які можна абкласці сваімі рукамі, без выкарыстання прафесійных інструментаў;
- ёсць магчымасць надаць працы дастаткова часу;
- вы гатовыя вывучыць інструкцыі ад вытворцы і дзейнічаць строга ў адпаведнасці з імі.

Перавагі мантажу сваімі рукамі

Эканомія. Праца спецыялістаў нярэдка складае 100% і нават больш ад кошту самай даху. Калі вы выконваеце мантаж самі, гэтыя сродкі застаюцца ў вас. Аднак пры падліках важна не быць падманутымі: ёсць «схаваныя» выдаткі, такія як купля інструментаў (шурупверт, лесвіца, ножовка), расходных матэрыялаў (крепеж, герметыкі, ўшчыльняльнікі) і магчымых дадатковых выдаткі, звязаныя з выпраўленнем памылак. Толькі ўлічваючы гэтыя моманты, можна рэальна ацаніць эканомію ад працы сваімі рукамі.

Поўны кантроль якасці. Нядобра сумленны падрадчык можа выкарыстоўваць менш крапляжу, не выконваць нахлеста пры кладцы супердифузионной мембраны, а таксама эканоміць на іншых важных дэталях. Калі вы робіце мантаж самі, вы кантралюеце ўсе гэтыя моманты, забяспечваючы надзейнасць і даўгавечнасць даху.

Гнуткасць па тэрмінах. Можна працаваць у зручным тэмпе, плануючы мантаж ў любы час. Вы самі вырашаеце, калі і колькі гадзін надаваць працы, робячы паўзы пры неабходнасці, без спешкі і ціску. Гэта дазваляе старанна правяраць кожны этап і пазбегнуць памылак.

Аднак ёсць і істотныя недахопы, якія важна ўлічваць.

Недахопы і рызыкі самастойнага мантажу

Крыніца: stavba.tzb-info.cz

Нягледзячы на відавочную эканомію, мантаж даху сваімі сіламі нясе ў сабе пэўныя цяжкасці:

- час выканання значна больш у параўнанні з прафесійнымі брыгадамі;
- памылкі прыйдзецца самому выпраўляць за свой кошт;
- адсутнасць гарантыі на мантаж;
- нават маючы перад сабой падрабязную інструкцыю, могуць узнікаць нестандартныя сітуацыі, якія патрабуюць кансультацыі дасведчанага страхара.

Да тыповых памылак можна аднесці:

Няправільны мантаж будаўнічых плёнак

Важна выконваць нахлеста, якасна праклейваць іх спецыяльнай стужкай. Не ўсе людзі, якія вырашылі выконваць дахавыя работы сваімі рукамі, разумеюць, што нават самыя дарагія плёнкі, але змантаваныя з памылкамі, будуць дрэнна выконваць свае функцыі. Напрыклад, параізаляцыя, выкладзеная з парушэннем тэхналогіі, не будзе добра абараняць уцяпляльнік ад пара з памяшкання. Роўна як і СДМ (супердиффузійная мембрана), змантаваная з памылкамі, не абароніць уцяпляльнік ад дажджавой ці адталай вады з даху. Таксама дрэнна абаронены уцяпляльнік забіваецца пылам і яго валакна выдзімаецца моцнымі парывамі ветру.

Няправільная таўшчыня цеплаізаляцыі

Крыніца: ceskestavby.cz

З-за гэтага кропка расы соўваецца ўнутр канструкцыі, і цеплаізаляцыя намокае. З часам такі уцяпляльнік перастае эфектыўна абараняць ад холаду зімой і ад спёкі летам. У мансардным памяшканні або на гарышчы з такой дахам часта адчуваецца пах волкасі.

Небяспека заключаецца ў тым, што праблемы, выкліканыя няправільным выбарам таўшчыні цеплаізаляцыі, выяўляюцца не адразу. Калі ўладальнік дома іх заўважае, то становіцца занадта позна, каб можна было абысціся недарагім рамонтам даху.

Памылкі ў мантажы лачання

Крыніца: stavimbydlim.cz

Гэта тычыцца выбару тыпу лачання, якая можа быць суцэльнай або крокавай. Трэба ўлічваць кут нахілу пахілаў і многія іншыя фактары, пра якія мы падрабязна пісалі тут.

Распаўсюджаная праблема — няправільны крок разрэджанай лачання. Ужо ў першы сезон можна сутыкнуцца з наступствамі. Калі адлегласць паміж дошкамі занадта вялікая або лачанне выканана з няякаснага, сырога матэрыялу,

дахавыя лісты губляюць падтрымку і пачынаюць прагінацца. З часам гэта прыводзіць да пагаршэння герметычнасці і дах пачынае працякаць. Да таго ж, такія лісты дрэнна спраўляюцца са снеговой нагрузкай, хутчэй зношваюцца ў месцах мацавання. Няправільны мантаж лачання значна павялічвае кошт рамонту даху.

Асобна варта згадаць контробрешетку. Яна неабходная для вентыляцыі падкровельнага прастору і выдалення вільгаці з цэплаізаляцыі. Часта людзі, якія вырашылі ўсё зрабіць сваімі рукамі, паглядзеўшы фота з прыкладамі на замежных сайтах, выкарыстоўваюць занадта тонкі контрбрус. У выніку вентыляцыйная прастора становіцца менш, і вентыляцыя не спраўляецца з колькасцю вільгаці.

Выкарыстанне недастатковага колькасці крэпежных элементаў

З-за гэтага дах атрымліваецца дрэнна замацаванай. Пры моцных парывах ветру лісты, асабліва металадахоўка або профліст, шумяць, і нават могуць адарвацца.

Памылкі мантажу доборных элементаў

Няправільная ўстаноўка яндоўкі, канька, абцугі, а таксама вентыляцыйных труб можа прывесці да парушэння герметычнасці даху. Гэта найбольш уразлівыя месцы, праз якія вільгаць пранікае ўнутр канструкцыі і выклікае намаканне ўцяпляльніка, гніенне лачання, крокваў.

Улічваючы гэтыя памылкі і іх наступствы, старанна ўзважце ўзровень адказнасці, каб зразумець, ці гатовыя вы выконваць дахавыя работы сваімі рукамі ці ж варта наняць прафесіяналаў.

Мантаж даху рукамі спецыялістаў: перавагі і рызыкі

Крыніца: primadoma.cz

Прафесійны мантаж — супрацьлеглы падыход. Гэта зручна, хутка і адносна бяспечна, але патрабуе фінансавых укладанняў і стараннага выбару падрадчыка.

Перавагі працы з прафесіяналамі:

Якасць. Прафесіяналы маюць вялікі вопыт, ведаюць усе нюансы мантажу даху, у дакладнасці ідуць тэхналогіі.

Выкананне тэрмінаў. Страхары, як правіла, працуюць без выходных. Калі няма перабояў з матэрыяламі, то ў іх не бывае прастояў, акрамя выпадкаў, калі надвор'е (моцны вецер, лівень) не дазваляе выконваць работы на вышыні.

Гарантыя. Афіцыйныя кампаніі даюць гарантыю на мантаж — гэта сур'ёзнае перавага, якім нельга грэбаваць. Аднаго толькі гэтага факту часта дастаткова, каб адмовіцца мантаваць дах сваімі рукамі.

Недахопы і рызыкі пры выбары падрадчыкаў

Крыніца: ladnydom.pl

На жаль, зварот да падрадчыкаў — гэта не заўсёды ідэальнае рашэнне. І вось чаму:

Высокая кошт. Кошт за мантаж даху можа быць занадта высокай, асабліва, калі на рынку будаўнічы сезон у самым разгары, і моцна адчуваецца недахоп добрых страхароў.

Рызыка сутыкнення з «шэрай» брыгадай. Такія брыгады прапануюць працаваць без дамовы. Ці ж гатовыя заключыць яго, але пры надыходзе гарантыйнага выпадку вы выявіце, што гэтай брыгадай на рынку больш не існуе і прад'яўляць прэтэнзіі няма каму. У такой сітуацыі вы становіцеся цалкам безабароннымі. Таму важна вывучыць партфолію кампаніі, водгукі (яны павінны быць сапраўднымі, а не фэйкавымі), паглядзець рэальныя аб'екты, пагутарыць з іх уладальнікамі.

Тыповыя памылкі

Нават вопытныя на першы погляд майстры могуць дапусціць памылкі, асабліва калі гаворка ідзе аб неправераных падрадчыках, якія працуюць без дамовы або якія спрабуюць зэканоміць на схаваных вузлах даху. Вонкава дах можа выглядаць акуратна, але ўнутры канструкцыі будуць сур'ёзныя праблемы, якія праявяцца толькі праз сезон-два.

Нядобрасумленныя брыгады часта дапускаюць наступныя памылкі:

- **эканомія на матэрыялах** — выкарыстоўваюць танняя аналагі, якія маюць невялікі тэрмін службы, усталёўваюць неарыгінальныя доборныя элементы;
- **парушэнне тэхналогіі мантажу** — не выконваюць нахлеста пры кладцы будаўнічых плёнак, дрэнна мацуюць дахавыя лісты, выкарыстоўваюць для мантажу лачання сырой піламатырыял, які пры ўсыханні дэфармуецца.

Гэтыя памылкі ані не менш небяспечныя, чым памылкі пачаткоўцаў, якія робяць дахавыя працы сваімі рукамі: яны прыводзяць да схаваным працёк, назапашвання вільгаці ў дахавым пірагу, скарачэння тэрміну службы даху і неабходнасці дарагога рамонту.

Якую дах абраць

Ад выгляду даху моцна залежыць, ці зможаце вы выканаць мантаж даху сваімі рукамі ці лепш наняць спецыялістаў. Разгледзім самыя папулярныя варыянты.

Металадахоўка і профліст

Крыніца: ruukki.com

Гэта папулярныя ў малоэтажным будаўніцтве матэрыялы. Але, выбіраючы іх для мантажу сваімі рукамі, варта ўлічваць:

- Лісты вялікія і цяжкія — падняць іх аднаму вельмі складана і небяспечна.
- Пры разгрузцы лёгка пашкодзіць ахоўнае антыкарызійнае пакрыццё. Нават дробная драпіна прыводзіць да карозіі і зніжэння тэрміну службы.
- Мантаж металадахоўкі на мношчэпцовую або любую іншую дах са складанай формай, можа быць не пад сілу чалавеку без дастатковага вопыту ў будаўнічых працах.

У большасці выпадкаў мантаж металадахоўкі лепш давяраць спецыялістам, якія могуць абласці матэрыял так, каб дах не працякаў. Рэкамендуецца брацца за працу сваімі рукамі толькі, калі ваш дом мае простую двухсхільны дах.

Фальцевая дах

Крыніца: drevoastavby.cz

Яна лічыцца адной з самых тэхналагічных і даўгавечных, але для пачаткоўцаў фальцевая дах катэгарычна не падыходзіць. Мантаж патрабуе высокай дакладнасці і поўнага разумення прылады замкавых злучэнняў.

- Патрэбныя спецыяльныя інструменты і абсталяванне, а таксама навыкі валодання імі.
- Фальцевую замкі патрабуюць добрай дакладнасці падганяння: нават невялікія недахопы здольныя прывесці да парушэння герметычнасці.
- Памылкі прыводзяць да працёк па ўсёй даўжыні замка, і вада можа сцякаць ўнутр канструкцыі, застаючыся незаўважнай доўгі час.

Адназначна, гэты матэрыял не падыходзіць для мантажу даху сваімі сіламі, за выключэннем выпадкаў, калі вы з'яўляецеся дасведчаным страхароў.

Гнуткая чарапіца

Крыніца: chatar-chalupar.cz

Гэты выгляд даху можа здацца прыдатным, каб змантаваць яго сваімі рукамі, але гэта далёка не так.

- Патрабуецца суцэльнае падстава з ліставых матэрыялаў.
- Перш, чым мантаваць гонты, спатрэбіцца прылада падкладочнага дывана. Дапушчаныя памылкі здольныя прывесці да адслойвання гнуткай чарапіцы.
- Неабходна забяспечыць вентыляцыйны зазор, каб зберагчы канструкцыю ад вільгаці.
- Да захоўванню гнуткай чарапіцы прад'яўляюцца высокія патрабаванні. Захоўванне на марозе доўгі час або пад сонечнымі прамянямі здольныя пагоршыць ўласцівасці матэрыялу і моцна ўскладніць мантаж.

Гнуткая чарапіца патрабуе прафесіяналізму і дакладнага выканання тэхналогій мантажу. Выбіраючы яе, варта прыцягнуць спецыялістаў.

Натуральная чарапіца

Крыніца: eu.com

Гэта адзін з самых складаных у мантажы дахавых матэрыялаў, які прад'яўляе максімальныя патрабаванні да канструкцыі даху і кваліфікацыі працоўных. Натуральная чарапіца — цяжкі, даўгавечны і эстэтычны матэрыял, але менавіта яе вага і аслаблівасці мантажу робяць працу вельмі працаёмкай і не прыдатнай для мантажу сваімі рукамі.

- Вага дасягае 40-60 кг/м², а часам і больш.
- Патрэбныя дакладныя разлікі ўсіх элементаў: крок крокваў, апорная здольнасць, параметры лачання, наяўнасць дадатковых апор — самая малая памылка можа прывесці да дэфармацыі ўсёй канструкцыі.
- Мантаж замкаў патрабуе вопыту: кожны элемент павінен быць выкладзены строга па лініі, без перакосаў.
- Праца з натуральнай чарапіцай займае значна больш часу, чым пры выкарыстанні іншых матэрыялаў.

Мантаж даху знатуральнай чарапіцы сваімі сіламі часта прыводзіць да дарагім памылак і пераробак. Прыцягненне прафесіяналаў — абавязковая ўмова, каб дах была надзейнай і даўгавечнай.

Ондулин

Для тых, хто хоча выканаць дахавыя працы сваімі рукамі, Ондулин — адзін з самых папулярных матэрыялаў:

- Ондулин Смарт,
- Чарапіца Ондулин,
- Ондувилла.

Сярод яго галоўных вартасцяў:

Зручная транспарціроўка. Матэрыял можна даставіць на месца будаўніцтва на легкавым аўтамабілі — няма неабходнасці заказваць дастаўку грузавым транспартам і марнаваць на гэта грошы.

Лёгкасць. Лісты на дах можа падняць адзін чалавек. Не патрэбныя памочнікі і спецтэхніка.

Простая апрацоўка і мантаж

Ондулин разразаецца звычайнай ножовкой па дрэве — «балгарка» і любыя іншыя электраінструменты не спатрэбяцца. Для мантажу досыць базавага набору ручных інструментаў. У Ондулина няма ніякіх складаных замкавых злучэнняў, як у некаторых іншых відах даху. Зрабіць разметку ў адпаведнасці з інструкцыяй нескладана, а забіваць цвікі ўмее любы, бо гэтаму вучаць яшчэ ў школе на ўроках працы.

Ондулин не мае ахоўнага пакрыцця, так як яно яму папросту не трэба, а значыць няма рызыкі пашкодзіць яго, як у выпадку выкарыстання металадахоўкі або профліст.

Мацуецца ён адмысловымі цвікамі, якія забіваюцца ў верх хвалі ліста:

- вада сцякае, не трапляючы ў адтуліну;
- бітум пад капялюшыкам герметызуе месца мацавання.

Гарантыя ад працёкаў:

- Ондулин Смарт — 15 гадоў;
- Чарапіца Ондулин і Ондувилла — 20 гадоў.

Каб зусім палегчыць сабе задачу, вы можаце выбраць Чарапіцу Ондулин DIY або Ондулин Смарт DIY. Іх лісты больш вузкія, а значыць іх прасцей прывезці на легкавым аўтамабілі і падняць на дах. Адзін ліст Чарапіцы Ондулин DIY ваżyць усяго 5,5 кг, а Ондулин Смарт DIY — 5 кг.

На нашым сайце выкладзеныя падрабязныя інструкцыі, і вынікаючы па крокавым ўказанням, вы лёгка зможаце змантаваць дах сваімі рукамі. Усё гэта робіць Ондулин адным з самых зручных матэрыялаў для самастойнага мантажу, нават калі ў вас мінімальны будаўнічы вопыт.

Вынік

Выбар паміж самастойным мантажом і працай прафесіяналаў залежыць ад складанасці даху, тыпу матэрыялу і вашага вопыту. Калі дах складаная, з мноствам прымыканняў і яндовак, абраны цяжкі ў мантажы матэрыял (фальцевая, гнуткая або натуральная чарапіца), а ў вас няма вопыту або часу — адназначна варта звярнуцца да спецыялістаў. Прафесіяналы забяспечаць дакладнае захаванне тэхналогіі, надзейнае мацаванне ўсіх элементаў і дадуць афіцыйную гарантыю на працу, што мінімізуе рызыку працёкаў і наступных рамонтаў.

З іншага боку, калі дах простая, напрыклад двухсхільны, і вы хочаце эканоміць, можна разгледзець мантаж даху сваімі рукамі. У гэтым выпадку важна, каб у вас быў базавы будаўнічы вопыт і абраны адносна лёгкі матэрыял, прыдатны для самастойнага мантажу, напрыклад: Ондулин Смарт, Чарапіца Ондулин або Ондувилла.

Галоўнае — цвяроза ацаніць свае сілы і не спяшацца з прыняццем рашэння. Якой бы варыянт вы ні выбралі, уважлівае стаўленне да дэталю і захаванне тэхналогіі стануць залогам даўгавечнай і надзейнай даху.